

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

VII.7034.9.2019.AMB

Pan
Andrzej Duda
Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie doniesień medialnych (A. Leszczyński, *Prezydent Duda wstrzymuje nominację profesorską Bilewicza. Bo badacz antysemityzmu naraził się PiS?*, oko.press, 22.10.2019 r., A. Leszczyński, *Kolejna nominacja profesorska wstrzymywana przez Dudę. Był donos. Za lustrację i KOD?*, oko.press, 27.10.2019 r.) powziąłem informację o opóźnieniach w nadawaniu przez Pana Prezydenta tytułów naukowych niektórym kandydatom. Zgodnie z doniesieniami medialnymi, opóźnienia te mogą mieć związek zarówno z wątpliwościami dotyczącymi problematyki, będącej przedmiotem pracy naukowej kandydatów, jak i ich działalnością pozanaukową (zaangażowanie w działalność Komitetu Obrony Demokracji). Wśród osób, które od wielu miesięcy oczekują na decyzję Pana Prezydenta znajduje się dr hab. Michał Bilewicz, prof. UW (oczekujący na decyzję od niespełna roku) oraz dr hab. Walter Żelazny, prof. UwB (oczekujący na decyzję od niespełna dwóch lat).

Pragnę zwrócić uprzejmie uwagę Pana Prezydenta, że zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789 ze zm.; dalej jako: u.s.n.), tytuł profesora

nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wniosku Centralnej Komisji. Ustawa nie przewiduje merytorycznego badania wniosku przez Prezydenta RP. Ocena dorobku kandydata do tytułu profesora odbywa się bowiem na etapie poprzedzającym decyzję Prezydenta¹. W szczególności w postępowaniu Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów powołuje pięciu recenzentów o międzynarodowej renomie (art. 27 ust. 4 u.s.n.), których kompetencje muszą odpowiadać wymogom ustawowym (art. 27 ust. 5 u.s.n.). Ponadto weryfikacja kandydata dokonywana jest przez radę właściwej jednostki organizacyjnej, która podejmuje uchwałę popierającą wniosek o nadanie tytułu profesora (art. 27 ust. 2 pkt 3 u.s.n.) oraz przez CKST, która w drodze uchwały przedstawia bądź nie kandydata do tytułu profesora i składa do Prezydenta RP wniosek o nadanie tytułu (art. 28 ust. 2 i 3 u.s.n.). Tylko w wyjątkowej sytuacji powzięcia wiadomości o możliwości naruszenia przez kandydata do tytułu profesora praw autorskich, ustawodawca przewidział możliwość zwrócenia się przez Prezydenta RP do Centralnej Komisji o dołączenie do wniosku opinii komisji do spraw etyki w nauce przy Polskiej Akademii Nauk (art. 28 ust. 3a u.s.n.). Tym samym wątpliwości dotyczące wybranego przez kandydata do tytułu obszaru badań, czy jego działalność publiczna, nie podlegają weryfikacji przez Prezydenta RP.

Procedura nadawania tytułu profesora została ukształtowana w taki sposób, by umożliwić rzetelną ocenę dorobku kandydata do tytułu profesora przez przedstawicieli środowiska naukowego, czyli osoby mające wiedzę i doświadczenie pozwalające na dokonanie ewaluacji. Mając to na uwadze oraz brak podstaw prawnych do dodatkowej weryfikacji i oceny kandydatów do tytułu przez Prezydenta, w mojej ocenie, nadawanie tytułów odbywać się winno, co do zasady, według kolejności napływających wniosków. Sprzyjałoby to transparentności procedury i budziło zaufanie kandydatów, że czynniki pozamerytoryczne nie będą miały wpływu na uzyskanie tytułu.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2179 ze zm.), przedstawiam uprzejmie Panu Prezydentowi powyższe uwagi zmierzające do skuteczniejszej ochrony praw obywatelskich. Jednocześnie zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska w sprawie, w szczególności zaś przedstawienie przyjętej przez

---

¹ Podobnie kwestia ta została uregulowana została na gruncie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. poz. 1668 ze zm.).

Pana Prezydenta kolejności rozpatrywania wniosków oraz o wskazanie przyczyn, dla których czas oczekiwania na decyzję Pana Prezydenta w sprawach dr hab. Michała Bilewicza, prof. UW i dr hab. Waltera Żelaznego, prof. UwB jest tak długi.